چهره

کاهش ۱۵ درصدی واردات خوراک دام

سیدجواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهاد کشاورزی در همایش بین‌المللی و نمایشگاه خوراک دام، طیور و آبزیان ایران گفت: در صورت افزایش تولید خوراک آماده بین ۱۰ تا ۱۵ درصد در واردات کاهش خواهیم داشت. اگر می‌خواهیم محصول سالم و باکیفیت‌تری داشته باشیم باید روی خوراک دام و طیور بیشتر کار کنیم.

فعالیت ۱۷ هزار نفر زن در صنعت نفت

جواد اوجی، وزیر نفت گفت: هم‌اکنون بیش از ۱۷ هزار نفر از زنان در گروه‌های مختلف شغلی اعم از فنی و مهندسی، مالی و بازرگانی، بهداشت و درمان، پژوهشی و مطالعاتی و حتی بهره‌برداری در سطوح مختلف کارشناسی و مدیریتی در صنعت نفت مشغول کار هستند.

افزایش فوق‌العاده حق اولاد

میثم لطیفی، رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور با اشاره به اصلاح فوق‌العاده‌های مربوط به عائله‌مندی و حق اولاد در حقوق امسال و در راستای عادلانه‌سازی پرداخت‌ها و حمایت از قانون جوانی جمعیت، گفت: مساله حقوق و دستمزد را در یک شب نمی‌توان درست کرد اما گام به گام این کار را انجام می‌دهیم.

با ورود موج جدید سرما، پیش‌بینی می‌شود مصرف گاز به ۷۱۰ میلیون مترمکعب برسد

هشدار گازی

طبق گفته مسئولان وزارت نفت، اگر مردم در مصرف صرفه‌جویی نکنند، امکان قطع گاز در برخی استان‌ها وجود دارد

برای نخستین‌بار در تاریخ مصرف گاز ایران، بخش خانگی رکورد زد؛ به این اظهارات جواد اوجی، وزیر نفت دقت کنید:« در شرایط فعلی مصرف گاز خانگی در کشور با ثبت عدد بیش از ۶۳۰ میلیون متر مکعب رکورد زده‌است و احتمال دارد در روزهای سرد به ۶۵۰ میلیون مترمکعب هم برسد. در هیچ کشوری این میزان مصرف در بخش خانگی وجود ندارد، معتقدیم رقم زیادی از این عدد ۶۳۰ میلیون متر مکعب، اسراف می‌شود.»

سبقت مصرف بخش خانگی در اعداد، به قطع گاز و سهمیه‌بندی مصرفی واحدهای مصرفی غیرخانگی منجر شده‌است که در نهایت دود آن به چشم مردم می‌رود. سیف‌ا... امیری، مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفته‌است: «گاز مورد نیاز کارخانه‌های فولادی باید ۴۰ میلیون مترمکعب باشد که این میزان به ۱۵ میلیون مترمکعب و سپس به ۱۰ میلیون مترمکعب کاهش یافته‌است.»

او گفته‌است بسیاری از کارخانه‌های فولاد کشور به دلیل کاهش خوراک ورودی، به حالت نیمه‌تعطیل درآمده‌اند و همین موضوع به افزایش قیمت فولاد طی چند ماه آینده منجر می‌شود. در سایر صنایع نیز وضع به همین شکل است و گاز به حدی اوضاع را بحرانی کرده که کسی نمی‌داند قرار است چه اتفاقی رخ دهد. البته این وضعیت بدتر خواهد شد؛ چراکه پیش‌بینی می‌شود در روزهای آینده با کاهش دما و رسیدن میانگین دما به حدود یک درجه سانتی‌گراد، مصرف گاز به حدود ۷۱۰ میلیون مترمکعب افزایش پیدا کند.

مشکل اصلی کجاست؟

هم‌اکنون شرکت ملی نفت ایران از ۲۳ میدان گازی در کشور به‌میزان یک میلیارد و ۴۰ میلیون مترمکعب گاز تولید می‌کند که حدود ۹۸۰ میلیون مترمکعب آن را برای توزیع در شبکه مصرف و تأمین گاز بخش‌های خانگی، تجاری، نیروگاه‌ها، پتروشیمی‌ها و سایر صنایع کشور به شرکت ملی گاز تحویل می‌شود.

با چنین تولیدی، ایران به چهارمین تولیدکننده گاز جهان تبدیل شده‌است؛ ولی در بخش مصرف، وضعیت نابسامانی دارد؛ علت اصلی نیز تبدیل شدن گاز به اصلی‌ترین حامل انرژی برای مصرف بخش خانگی است.

شبکه گازرسانی کشور ۴۸۵ هزار کیلومتر است که بیش از ۹۵ درصد ساکنان شهرها و بیش از ۸۵ درصد ساکنان روستاها به گاز دسترسی دارند که آماری عجیب و بزرگ در مقایسه با کشورهای دیگر است؛ دولت‌ها به این موضوع افتخار می‌کنند اما به زعم بیشتر کارشناسان، سیاست گازرسانی حداکثری به تمام نقاط کشور سبب شده تا در حال حاضر ایران از کشورهای روسیه، آمریکا یا ترکیه سطح تحت پوشش بیشتری داشته‌باشد. نتیجه طبیعی این سیاست، وابستگی شدید سبد مصرف نهایی انرژی به گازطبیعی است که در نتیجه مدیریت تأمین گاز در فصل سرد را به چالشی بزرگ تبدیل کرده‌است.

از دهه ۷۰ تا به امروز که میدان گازی پارس جنوبی توسعه یافت، گازرسانی به همه نقاط ایران نیز آغاز شد و دولت‌ها از افزایش گازرسانی به همه شهرها و روستاها خبر دادند و به آن افتخار کردند، بدون آن‌که خطر بزرگ وابستگی شدید بخش خانگی به گاز طبیعی را درک کنند. بسیاری از کارشناسان در دهه ۸۰ به دولت‌ها پیشنهاد دادند با آمایش دقیق سرزمینی، سبد مصرف انرژی را متنوع کنند و از دیگر حامل‌ها نیز استفاده کنند اما چون اصولا، دولت‌ها راحت‌طلب بودند، بدون توجه به شرایط آتی، به کار خو مشغول شدند تا نمایندگان را هم راضی نگه دارند.

هشداری مهم

هم اکنون سه چهارم مصرف گاز ایران، در بخش خانگی است. مردم برای گرمایش خود به گاز طبیعی متکی هستند و دولت نیز چاره‌ای ندارد و باید این نیاز را برطرف کند. هرچند در این میان، با اتخاذ سیاست‌های تشویقی و تنبیهی، درصدد مدیریت مصرف گاز است اما فعلا روند مصرف دست از صعود برنداشته و در حال جابه‌جا کردن رکوردهاست.

محمدرضا جولایی، مدیر مرکز دیسپچینگ شرکت ملی گاز گفته‌است: ورود موج جدیدی از سرما که از دیروز در بیشتر نقاط کشور آغاز شده، نسبت به دوره‌های گذشته بسیار طولانی‌تر بوده به گونه‌ای که تاکنون چنین سرمای طولانی‌مدت را تجربه نکرده‌ایم؛ لذا احتمال افت فشار گاز در روزهای آینده وجود دارد. شرایط انتقال گاز اکنون فراهم است ولی با توجه به نیاز برای جایگزینی مخازن گازی، احتمال قطع گاز در برخی نقاط وجود دارد و باید کپسول‌های گاز برای مصرف کنندگان جایگزین شود. در این میان، وزارت نفت از مصرف‌کنندگان گاز خواسته‌است دمای منازل خود را روی ۱۹ تا ۲۲ درجه تنظیم کنند تا برای تامین نیاز مردم کشور، مشکلی به وجود نیاید؛ موضوعی که اگر مردم رعایت کنند، زمستان سخت امسال با کمترین مشکل برای بخش خانگی به پایان می‌رسد.

خبر

۷ میلیون تومان

حداقل حقوق کارکنان در ۱۴۰۲

سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: در حوزه عملکرد بودجه‌ای ۹ ماهه دولت، ۹۱۷ هزار میلیارد تومان درآمد داشتیم که ۸۸ درصد عدد مصوب بوده و ۶۳ درصد نیز بیش از رقم مشابه سال گذشته است که کمک می‌کند درآمد پایدار افزایش یابد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان این‌که تحرکات خوبی در تولید و سرمایه‌گذاری انجام شده است، اظهار کرد: با توجه به آماده‌سازی لایحه بودجه، پیش‌بینی سال بعد هم این است که هفت میلیون تومان حداقل حقوق کارکنان دولت باشد و معافیت مالیاتی نیز همین رقم است.

وی افزود: همچنین ۲۰ درصد افزایش حقوق کارکنان دولت را داریم که بین ۱۵ تا ۲۵ درصد متناوب است اما متوسط آن همان ۲۰ درصد خواهد بود. خاندوزی یادآور شد: در پایان آذرماه امسال میزان رشد نقدینگی کشور ۳۳/۴ درصد در دوره ۱۲ ماهه بوده است که این عدد ۷ درصد کمتر از ماهی است که دولت شروع به کار کرد و یک درصد کمتر از ماه پیش از خود است.

خبر

۱۰ مقصد

صادرات کالاهای ایران

براساس داده‌های گمرک در ۹ ماهه امسال چین مقصد نخست کالاهای صادراتی از کشور بوده و عراق، امارات، ترکیه، هند، افغانستان، پاکستان، عمان، اندونزی و روسیه در رتبه‌های دوم تا دهم قرار دارند. ارزش صادرات غیرنفتی ایران در ۹ ماهه امسال به ۳۶ میلیارد و ۲۴۰ میلیون دلار رسید که حدود ۹۳ درصد آن به ۲۰ مقصد اول صادر شده است. در مدت زمان مورد بررسی، بیشترین میزان صادرات کشور به مقصد کشور چین با رقمی بالغ بر ۱۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار بوده و سهم ۳۱/۷۶ درصد از کل ارزش صادرات داشته است. سهم صادرات به عراق هم در این مدت ۱۴/۴۶ درصد بوده است؛ مجموع صادرات به این کشور پنج میلیارد و ۲۴۲ میلیون دلار بوده است. نکته جالب توجه در روند صادراتی ۹ ماهه ایران، حذف تایلند از جمع باشگاه صادرکنندگان ایران و اضافه شدن روسیه به این جمع است. بنا بر اعلام گمرک، در ۹ ماهه امسال، صادرات به روسیه به ۵۵۰ میلیون دلار رسیده است.

خبر

۲۶۰ میلیون مترمکعب

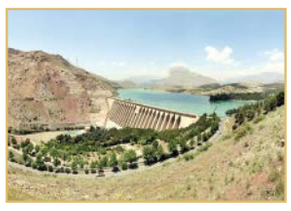

کل دارایی ۵ سد تهران

در حال حاضر روزانه حدود دو میلیون و ۹۰۰ هزار متر مکعب آب شرب در تهران مصرف می‌شود که نسبت به سال قبل تقریبا یکسان است اما موضوع مورد توجه این است که امسال سومین سال خشک در ۱۰ سال اخیر را تجربه می‌کنیم، میزان بارندگی‌ها تا به حال خوب نبوده و حدود ۶۵ درصد نسبت به سال قبل کسری بارندگی داریم. در این استان سالانه یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون متر مکعب آب مصرف می‌شود که حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب آن در شهر تهران و ۵۰۰ میلیون مترمکعب در سایر شهرهای این استان مصرف می‌شود. به لحاظ حجم مخازن سدها، وضع خوبی نداریم و در حال حاضر حدود ۲۶۰ میلیون متر مکعب حجم مخازن سدهای تهران است که نسبت به سال قبل که آن هم سال خوبی نبود و حدود ۳۴۰ میلیون ذخیره مخزن داشتیم، نزدیک به ۸۰ میلیون کسری مخزن داریم. چند سال است که تغییر اقلیم و کاهش بارش‌ها، تهران را با مشکلات آبی مواجه کرده است.

نگاه

آلمان در چشم شوم ۲۰۲۳

اطمینان اقتصادی در سرزمین ژرمن‌ها در سراشیبی قرار گرفته است. آنها سال‌ها سردمدار رهبری اتحادیه اروپا بودند، اما هر که بامش بیش، برفش بیشتر. در این زمستان سرد ۲۰۲۳، شاخص ها نفس نفس زدن این قلب اقتصادی اروپا را نشان می‌دهند. یکی از این شاخص‌ها که می‌توان به استناد آن، کند شدن نبض آلمان را توضیح داد، مدیران خرید است. مدیران خرید شاخصی است که قدرت خرید صنایع و شرکت‌ها را روایت می‌کند. هرچه شرکت‌ها بتوانند مواد اولیه بیشتری خرید و انبار کنند، شاخص بیشتر قد می‌کشد اما اگر جیب مدیران آب رفته باشد، سرستون‌های شاخص، کوتاه‌تر می‌شوند.

سقوط ۱۱ واحدی قدرت خرید

فروردین امسال بود که مدیران خرید در سرزمین سابق هیتلر، به محدوده ۵۷ رسید اما حالا ۴۶ واحد است. درواقع شرکت‌های آلمانی به اندازه ۱۱ واحد سقوط کرده‌اند. این سقوط شاخص خود را در اندازه اقتصاد آلمان‌ها نشان می‌دهد. رادیو دولتی آلمان (دویچه‌وله) در این مورد به نقل از وزارت اقتصاد، گزارش داد تولید ناخالص داخلی آلمان در پایان سال ۲۰۲۲، ۱/۴ واحد رشد کرد اما امسال ۰/۴ درصد کاهش می‌یابد. این با تخمین‌های اواخر آوریل که رشد ۲/۲ درصدی در انتهای سال ۲۰۲۲ و ۲/۵ درصدی در سال آینده را پیش‌بینی کرده بود، فاصله زیادی دارد. درواقع رشد اقتصادی ۱/۵ درصد از هدف‌گذاری آن بازمانده است.

تغییر اولویت ژرمن‌ها

آلمان‌ها برای غلبه بر بحران ناشی از جنگ اوکراین و کمبود گاز که به ایجاد تورم و کاهش رشد اقتصادی در ۲۰۲۲ انجامید، به دنبال تامین گاز از مبدا دیگری رفتند. آمریکایی‌ها تلاش کردند این شکاف را پر کنند. به همین دلیل، قیمت گاز طبیعی مایع (LNG) در آلمان و اروپا شکست. قیمت گاز در پایان ۲۰۲۲ به ۷۶ یورو (هر مگاوات ساعت) رسید، در حالی که پیش از جنگ در همین حدود بود. رادیوی دولتی آلمان می‌گوید خریداران اروپایی به دنبال جایگزین‌هایی برای واردات گاز طبیعی مایع بودند و آمریکا هم یکی از همین کشورهاست. آلمان‌ها ناچار بودند پیش از شروع زمستان سرد ۲۰۲۳ حجم ذخایر استراتژیک LNG خود را افزایش دهند. تامین از محل صادرکنندگان متنوع کمک کرد تا قیمت گاز از ۳۵۰ یورو در هر مگاوات ساعت به ۷۵ یورو برسد. اما این تغییر به معنای پایان بحران نیست.

چشم‌انداز ژرمن‌ها در ۲۰۲۳

اقتصاددان‌ها پیش‌بینی می‌کنند با وجود بهبود چشم‌اندازهای اقتصاد جهان، رشد اقتصادی جهان در ۲۰۲۳ همچنان کند و حتی کمتر از انتظارات پیش برود. برای مثال آلمان که با چشم‌انداز رشد ۲/۵ درصدی وضعیت بهتری نسبت به سایر کشورها داشت حالا باید روی رشد یک درصدی حساب باز کند. در نتیجه این اتفاق شرکت‌ها هم چشم‌اندازهای امید خود را بسته‌تر می‌بینند. شاخص S&P ۵۰۰ نشان دهنده این چشم‌انداز است. این شاخص وضعیت سهام ۵۰۰ شرکت برتر آلمان را نشان می‌دهد. این شاخص در آلمان از ۴۷۱۴ واحد به ۳۸۷۴ واحد سقوط کرده است. اوج شاخص سهام ۵۰۰ شرکت برتر آلمان‌ها در سه سال گذشته مربوط به سال ۲۰۲۱ بود. در این سال شاخص به ۴۷۹۵ واحد رسید البته این بدتر از وضعیت برای آلمان‌ها در سه سال گذشته نیست، اما جزو بدترین‌هاست.

یادداشت

ابتکار عملی که احیای واحدهای تولیدی راکد را تسریع می‌کند

علی رسولیان
رئیس سازمان صنایع کوچک ایران

احیای واحدهای تولیدی راکد و بازگرداندن آنها به چرخه تولید یکی از مهم‌ترین سیاست‌هایی است که دولت در شرایط حساس امروز کشور باید برای آن برنامه‌ریزی داشته و با همه توانش آن را دنبال کند. این رویکرد از آنجا که کشور از سال‌ها پیش با شدیدترین تحریم‌های بین‌المللی دست به گریبان بوده و در عین‌حال بیش از هر زمان دیگری به تولید داخل متکی است، از اهمیت بسیار زیادی برخوردار خواهد بود. البته طبق آنچه که از تلاش‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی به‌عنوان یکی از متولیان اصلی رونق‌بخشی به بخش تولید کشور نمود یافته و بیان می‌شود، برنامه‌ریزی و پیگیری‌های مجدانه برای احیای واحدهای راکد تولیدی است که خوشبختانه به‌نظر می‌رسد در مسیر درستی قرار دارد.

از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم بیش از ۲۰۰۰ واحد تولیدی راکد به چرخه تولید بازگردانده شده است. نکته قابل تامل در بحث احیای واحدهای تولیدی راکد که باید همواره مدنظر باشد، مسیر سخت و سنگلاخ آن است. به بیان دیگر این مسیر (احیای واحدهای تولیدی) بعضا به‌قدری پرپیچ و خم و فرسایشی است که دولت هم با همه توانش امکان احیای برخی از این واحدهای تولیدی را نمی‌یابد و به‌ناچار مسیرهای دیگری را در پیش می‌گیرد که اتفاقا در این حوزه یک ابتکار عمل هوشمندانه در دستور کار سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی قرار گرفته است.

در این رابطه با علم به تاکید بزرگان نظام بر به‌کارگیری همه ظرفیت بخش خصوصی در توانمند ساختن اقتصاد و خصوصا تولید کشور؛ سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی با نیت احیای برخی از واحدهای تولیدی، همکاری با بخش خصوصی را در دستور کار قرار داده و تلاش دارد از مسیر سرمایه و توان تکنولوژیکی این بخش نسبت به احیای واحدهای تولیدی دیگر که اتفاقا آنها هم از بخش خصوصی هستند، اقدام کند. برای هر سه طرف (بخش خصوصی احیاکننده، بخش خصوصی احیاشونده و دولت) این برد- برد به حساب می‌آید و فصل جدیدی از این مسیر سخت را رقم خواهد زد. تمرکز بر همکاری بخش خصوصی برای احیای واحدهای راکد از طریق ایجاد ارتباط بین این واحدها با واحدهای توانمند است. برای مثال اگر یک واحد در حوزه محصولات شیمیایی تعطیل شده، می‌توان از یک واحد فعال موفق در این حوزه کمک گرفت. همچنین احیاگرانی در بخش خصوصی شکل گرفته که واحدهای راکد را احیا و واگذار می‌کنند.

اهمیت بهره‌گیری از توان بخش خصوصی برای بازگرداندن واحدهای تولیدی راکد به چرخه تولید کشور آنجا نمود بیشتری دارد که بدانیم دولت در چنین فضایی بدون این‌که مجبور باشد بخشی از سرمایه، اعتبار یا توان تسهیلاتی خود را به این مهم اختصاص دهد، شرایط را برای توانمندتر شدن تولید کشور تسهیل می‌کند.

به عبارتی وقتی دولت و کشور در شرایطی نیستند که همه سرمایه بازگرداندن واحدهای تولیدی به چرخه تولید را تامین و برعهده بگیرند چه خوب است که از توان بخش خصوصی به نفع بخش تولید کمک بگیرد؛ کمکی که به دولت و متولیان دولتی این فرصت را خواهد داد تا از امکان سرمایه‌ای و تسهیلاتی خود در جایی که امکان ورود بخش خصوصی برای احیا وجود ندارد، بهره برده و از این طریق خود هم نقشی اثرگذار در بازگرداندن واحدهای راکد به تولید دوباره داشته باشند.

گفت‌وگو

سیاسی بودن اقتصاد عامل اصلی تورم

جام جم آنلاین علی خسروشاهی، کارشناس حوزه اقتصاد در گفت‌وگو با «جام جم آنلاین» بیان کرد: مهم‌ترین عاملی که اقتصاد ایران در حال حاضر با آن درگیر است، مشکلات بین‌المللی است که اقتصاد ما را سیاسی کرده و به زعم بسیاری از اقتصاددانان، اقتصاد ما در حال حاضر، راه‌حل‌های اقتصادی زیادی ندارد.

وی افزود: اقتصاد ما عمدتا از مجرای عوامل سیاسی می‌گذرد و همین عوامل باعث تشدید کسری بودجه دولت و افزایش نرخ ارز شده و دست به دست هم داده تا ما بیش از قبل شاهد رشد نقدینگی و افزایش تورم باشیم. خسروشاهی ادامه داد: این عوامل در واقع علل اصلی افزایش قیمت‌ها هستند و تا این علل برطرف نشوند ما نمی‌توانیم امیدوار باشیم به این‌که دولت بتواند قیمت‌ها را کنترل کند. به گفته وی، روند آمارهای رسمی که از بانک مرکزی و مرکز آمار روی شاخص‌های اقتصادی می‌بینیم متأسفانه شرایط بهبود را نشان نمی‌دهد و مسیر به سمت بدتر شدن شاخص‌های اقتصادی است. این کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به تغییر رئیس بانک مرکزی توضیح داد: برخی موارد اجتناب‌ناپذیر است. رئیس بانک مرکزی برای ایجاد اصلاحات اقتصادی به ابزارهایی نیاز دارد و وقتی آن ابزارها وجود نداشته باشد فرق چندانی بین سیاست‌های فرزین و صالح‌آبادی نمی‌بینم.